

NOS Nieuws

Dinsdag 16 februari 2021, 10:29

Aangepast dinsdag 16 februari 2021, 12:49

Rechter zet per direct streep door avondklok: geen sprake van 'acute noodsituatie'

De avondklok moet per direct worden opgeheven. Dat heeft de rechtbank in Den Haag bepaald in een zaak die was aangespannen door de stichting Viruswaarheid. De maatregel is op verkeerde rechtsgronden genomen, oordeelt de rechter.

De Nederlandse staat gaat in hoger beroep. Dat dient om 16.00 uur vanmiddag. De rechter is gevraagd de avondklok te handhaven zolang er geen definitieve beslissing is genomen.

Volgens de voorzieningenrechter maakt de avondklok een vergaande inbreuk op het recht op bewegingsvrijheid en de persoonlijke levenssfeer. Daarvoor is een zeer zorgvuldige besluitvorming nodig, oordeelt de rechter.

Voor de invoering van de avondklok is echter gebruikgemaakt van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag, waarbij de Eerste en Tweede Kamer niet hoeven te worden betrokken bij de besluitvorming. Er was volgens de rechter echter geen sprake van "bijzondere spoedeisendheid" om de wet in te zetten. Het feit dat vóór de invoering al vaker over invoering van een avondklok was gesproken, illustreert volgens de rechtbank dat niet is voldaan aan de "bijzondere eisen" die voor activering van de wet vereist zijn.

"Een verstrekkende maatregel op basis van een noodwet mag slechts gegeven worden als zich daadwerkelijk een acute noodsituatie voordoet, die bovendien niet met andere minder vergaande middelen is op te lossen."

De Raad van State uitte onlangs [in een advies](#) al zijn twijfels of de avondklok op de juiste manier werd ingezet. De hoogste bestuursrechter stelde dat de invoering afweek van het instellen van andere coronamaatregelen, die werden vastgelegd in tijdelijke wetgeving. "Een wijziging van deze wet kan in korte tijd tot stand komen", schreef de Raad van State in het advies.

Nut nog niet bewezen

De landsadvocaat voerde namens de Staat aan dat de coronapandemie een dermate ernstige situatie is en daarom een spoedprocedure voor het instellen van de avondklok op zijn plaats was. Ook bleken andere coronamaatregelen niet voldoende om de pandemie te bestrijden.

De rechter wijst erop dat het nut van de avondklok nog niet is bewezen, omdat tegelijk met het instellen van de avondklok ook andere coronamaatregelen werden ingesteld. Het kabinet gaat uit van een stijging van 10 procent van de coronabesmettingen wanneer de avondklok wordt afgeschaft en de strikte bezoeksregeling (één persoon per dag) wordt losgelaten.

Boetes nog geldig?

Volgens noodrechtsspecialist Adriaan Wierenga betekent de uitspraak dat de avondklok per direct niet meer geldig is. "Dat kan een rechter beslissen en dat is hierbij gebeurd." Het is daarom afwachten wat de Staat gaat doen, zegt hij. "**Die kan vandaag in een spoedberoep gaan en de uitspraak aanvechten.**"

Het opheffen van de avondklok kan echter niet worden uitgesteld door het aantekenen van een hoger beroep, zei de rechtbank daarover. "Het instellen van een hoger beroep heeft namelijk geen schorsende werking", zegt Wierenga.

Ook de boetes voor de overtreding van de avondklok kunnen nu worden aangevochten. "Het kan dat de rechtbank je gelijk geeft en de boete kwijtscheldt omdat er geen goede juridische basis voor is gebruikt." Tot vorige week heeft de politie bijna 26.000 avondklokboetes uitgedeeld.

Viruswaarheid blij

De avondklok ging in [op zaterdag 23 januari](#) en zou aanvankelijk 3,5 week duren, maar de maatregel werd vorige week verlengd tot en met 2 maart. Wie [zonder geldige reden](#) op straat komt, riskeert een boete van 95 euro.

De rechtszaak was aangespannen door de stichting Viruswaarheid, die wordt geleid door Willem Engel en Jeroen Pols. Zij stelden dat de "inperking van grondrechten, die zijn verankerd in de grondwet en internationale verdragen, niet zo maar terzijde kunnen worden geschoven".

Viruswaarheid laat weten heel blij te zijn met de rechterlijke uitspraak. Voorman Willem Engel noemt het "een flinke opsteker". "Ons vertrouwen was tot een minimum gedaald omdat we eerdere zaken hebben verloren. Maar deze zaak is zo evident en dat heeft de rechtbank nu ook ingezien."